

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi yhteisen kalastuspolitiikan seuraamusjärjestelmästä ja valvonnasta annetun lain 22 §:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan yhteisen kalastuspolitiikan seuraamusjärjestelmästä ja valvonnasta annetusta laista kumottavaksi säännös, jonka mukaan kokonaispituudeltaan alle kymmenen metriä pitkän kalastusaluksen lisenssinhaltija tai tämän valtuuttama aluksen päällikkö on velvollinen antamaan saalisilmoituksen myös niiltä kuukausilta, joiden aikana kalastusaluksella ei ole kalastettu.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan niin pian kuin mahdollista.

PERUSTELUT

1 Nykytila ja ehdotetut muutokset

Kokonaispituudeltaan alle kymmenen metriä pitkän kalastusaluksen kalastuslisenssinhaltijan tai tämän valtuuttaman aluksen päällikön tulee antaa vähintään kalenterikuukausittain seuraavan kalenterikuukauden 20 päivään mennessä ilmoitus kyseisellä kalastusaluksella saaduista kaikista muista kuin kalastuskiintiöjärjestelmään kuuluvien kalalajien saaliista elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle. Ilmoitus tulee antaa myös niiltä kuukausilta, joiden aikana kalastusaluksella ei ole kalastettu. Kalastuskiintiöjärjestelmään kuuluvien kalalajien saaliiden ilmoitus aika on huomattavasti lyhyempi, ne tulee ilmoittaa 48 tunnin kuluessa saaliin purkamisen päättymisestä.

Euroopan unionin säädökset velvoittavat toimijat ilmoittamaan 48 tunnin kuluessa kaikki 10–11,99 metriä pitkällä kalastusaluksella tekemänsä kalastusmatkat riippumatta siitä, onko matkalla saatu saalista vai ei. Vähintään 12-metrinen kalastusaluksen on annettava vastaavat tiedot sähköisesti 24 tunnin kuluessa maihintulosta ja saaliin purkamisen päättymisestä. Unionin jäsenvaltiot saavat itse päättää, miten ne keräävät tiedot alle kymmenmetristen kalastusaluksen kalastusmatkoista ja saaliista. Euroopan unionin jäsenvaltiot ilmoittavat sekä kalastuskiintiöjärjestelmään kuuluvien että siihen kuulumattomien kalalajien saaliit Euroopan komissiolle, kiintiöjärjestelmään kuuluvat kuukausittain ja siihen kuulumattomat kolmen kuukauden välein. Asiasta säädetään neuvoston valvonta-asetuksen¹ 33 artiklassa.

Suomen merialueiden kalastusalusrekisteriin oli 1 päivänä tammikuuta 2016 rekisteröity 2 228 kappaletta alle kymmenmetrisiä kalastusaluksia ja 142 kappaletta 10,00–11,99 metriä pitkiä kalastusaluksia. Vähintään 12-metrisiä kalastusaluksia rekisterissä oli 60 kappaletta (lähde: Kalastaloushallinnon keskusrekisteri KAKE).

Lakiin yhteisen kalastuspolitiikan seuraamusjärjestelmästä ja valvonnasta otettiin alle kymmenmetrisiä kalastusaluksia koskeva velvoite antaa saalisilmoitus myös niiltä kuukausilta, jolloin kalastusaluksella ei ole kalastettu, koska haluttiin saada kattavasti ja luotettavasti tietoa rannikkokalastusaluksen aktiivisuudesta ja niiden saamista saaliista. Ilmoitusvelvollisuuden arvioitiin myös edesauttavan merialueiden kalastusalusrekisterin ja kaupallisista kalastajista pidettävän rekisterin ajan tasalla pysymistä, koska ilmoitusvelvollisuus koskee kyseisiin rekistereihin merkittyjä kaupallisia kalastajia ja kalastusaluksia.

Laki yhteisen kalastuspolitiikan seuraamusjärjestelmästä ja valvonnasta tuli voimaan 1 päivänä tammikuuta 2015. Kuluneen runsaan vuoden aikana on huomattu, että sekä kaupallisille kalastajille että ilmoitukset tietojärjestelmiin kirjaavalle elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle kalastamattomia kuukausia koskeva ilmoitusvelvollisuus on käytettävissä oleviin resursseihin nähden kohtuuttoman raskas. Koska Euroopan unionin lainsäädäntö ei velvoita jäsenvaltioita näin kattavaan tiedonhankintaan, esitetään, että kalastamattomia kuukausia koskeva ilmoitusvelvollisuus poistetaan lain 22 §:stä. Samalla poistettaisiin asetuksenantovaltuutta koskevasta momentista viittaus kyseiseen ilmoitukseen.

¹ Neuvoston asetus (EY) N:o 1224/2009 yhteisön valvontajärjestelmästä, jonka tarkoituksena on varmistaa yhteisen kalastuspolitiikan sääntöjen noudattaminen, asetusten (EY) N:o 847/96, (EY) N:o 2371/2002, (EY) N:o 811/2004, (EY) N:o 768/2005, (EY) N:o 2115/2005, (EY) N:o 2166/2005, (EY) N:o 388/2006, (EY) N:o 509/2007, (EY) N:o 676/2007, (EY) N:o 1098/2007, (EY) N:o 1300/2008 ja (EY) N:o 1342/2008 muuttamisesta sekä asetusten (EY) N:o 2847/93, (EY) N:o 1627/94 ja (EY) N:o 1966/2006 kumoamisesta

2 Esityksen vaikutukset

Esityksen tarkoitus on keventää kaupallisten kalastajien ja hallinnon työtaakkaa. Kaupalliset kalastajat saavat kuitenkin edelleen halutessaan tehdä ilmoituksen myös niiltä kuukausilta, joina he eivät ole kalastaneet. Esityksellä saattaa olla kaupallisen kalastuksen saalistietojen tarkkuutta heikentävä vaikutus, jos kaupalliset kalastajat ilmoitusrutiinin katkettua unohtavat antaa kuukausikohtaiset saalisilmoitukset myös niiltä kuukausilta, joiden aikana he ovat kalastaneet. Hallinto pyrkii kuitenkin parantamaan toimijoiden mahdollisuuksia ilmoitusten antamiseen opastamalla heitä sähköisten ilmoitusjärjestelmien käytössä.

Ahvenanmaalla tuli 1 päivänä syyskuuta 2015 voimaan maakuntalaki², jossa säädetään yhteisen kalastuspolitiikan seuraamusjärjestelmästä ja valvonnasta annetun lain säännösten soveltamisesta Ahvenanmaalla. Maakuntalain 1 §:n mukaan Ahvenanmaalla sovelletaan valtakunnan lain säännöksiä, jos maakuntalaissa ei muuta säädetä. Yhteisen kalastuspolitiikan seuraamusjärjestelmästä ja valvonnasta annetun lain muutokset tulevat voimaan samanaikaisesti Ahvenanmaalla kun valtakunnassakin, jos maakuntalaissa ei toisin säädetä. Yhteisen kalastuspolitiikan seuraamusjärjestelmästä ja valvonnasta annetun lain 22 §:ää koskien maakuntalaissa ei ole säädetty poikkeusta. Ahvenanmaalla oli 1 päivänä tammikuuta 2016 rekisteröity 275 kappaletta alle kymmenmetrisiä kalastusaluksia ja 15 kappaletta 10,00–11,99 metriä pitkiä kalastusaluksia. Vähintään 12-metrisiä kalastusaluksia rekisterissä oli kolme kappaletta (lähde: Kalataloushallinnon keskusrekisteri KAKE).

Esityksellä ei ole suoria vaikutuksia kalatalousalan toimijoiden eikä valtion talouteen.

3 Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu maa- ja metsätalousministeriössä virkatyönä. Esityksestä on pyydetty lausunnot Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta, Rajavartiolaitokselta, Maaseutuvirastolta, Luonnonvarakeskukselta, Ahvenanmaan maakunnan hallitukselta, Suomen Ammattikalastajaliitto SAKL ry:ltä, Kalatalouden Keskusliitto ry:ltä, Suomen luonnonsuojeluliitto ry:ltä ja WWF Suomelta. Koska esitys on lyhyt, lausuntoaika oli neljä viikkoa. Rajavartiolaitos, Maaseutuvirasto, Luonnonvarakeskus, Ahvenanmaan maakunnan hallitus, Suomen luonnonsuojeluliitto ry ja Suomen Ammattikalastajaliitto SAKL ry. kannattavat esitystä. Muilta ei saatu lausuntoa.

4 Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan niin pian kuin mahdollista.

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

² Landskapslag om tillämpning i landskapet Åland av bestämmelser i rikslagen om ett påföljdssystem för tillsynen över den gemensamma fiskeripolitiken (Ålands författningssamling 48/2015)

Lakiehdotus

Laki

yhteisen kalastuspolitiikan seuraamusjärjestelmästä ja valvonnasta annetun lain 22 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan yhteisen kalastuspolitiikan seuraamusjärjestelmästä ja valvonnasta annetun lain (1188/2014) 22 §:n 1 ja 3 momentti seuraavasti:

22 §

Alle kymmenmetrisen kalastusaluksen muita kuin kiintiöjärjestelmään kuuluvia kalalajeja koskevat saalisilmoitukset

Kokonaispituudeltaan alle kymmenen metriä pitkän kalastusaluksen kalastuslisenssinhaltijan tai tämän valtuuttaman aluksen päällikön tulee antaa vähintään kalenterikuukausittain seuraavan kalenterikuukauden 20 päivään mennessä ilmoitus kyseisellä kalastusaluksella saaduista kaikista muista kuin 21 §:n mukaisesti ilmoitettavista saaliista elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan säätää tarkemmin 2 momentissa tarkoitetuista tiedoista.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Helsingissä 31 päivänä maaliskuuta 2016

Pääministeri

Juha Sipilä

Maatalous- ja ympäristöministeri Kimmo Tiilikainen

*Liite
Rinnakkaisteksti*

Laki

yhteisen kalastuspolitiikan seuraamusjärjestelmästä ja valvonnasta annetun lain 22 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan yhteisen kalastuspolitiikan seuraamusjärjestelmästä ja valvonnasta annetun lain (1188/2014) 22 §:n 1 ja 3 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

22 §

Alle kymmenmetrisen kalastusaluksen muita kuin kiintiöjärjestelmään kuuluvia kalalajeja koskevat saalisilmoitukset

Kokonaispituudeltaan alle kymmenen metriä pitkän kalastusaluksen kalastuslisenssinhaltijan tai tämän valtuuttaman aluksen päällikön tulee antaa vähintään kalenterikuukausittain seuraavan kalenterikuukauden 20 päivään mennessä ilmoitus kyseisellä kalastusaluksella saaduista kaikista muista kuin 21 §:n mukaisesti ilmoitettavista saaliista elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle. *Ilmoitus tulee antaa myös niiltä kuukausilta, joiden aikana kalastusaluksella ei ole kalastettu.*

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan säätää tarkemmin 1 ja 2 momentissa tarkoitetuista tiedoista.

Ehdotus

22 §

Alle kymmenmetrisen kalastusaluksen muita kuin kiintiöjärjestelmään kuuluvia kalalajeja koskevat saalisilmoitukset

Kokonaispituudeltaan alle kymmenen metriä pitkän kalastusaluksen kalastuslisenssinhaltijan tai tämän valtuuttaman aluksen päällikön tulee antaa vähintään kalenterikuukausittain seuraavan kalenterikuukauden 20 päivään mennessä ilmoitus kyseisellä kalastusaluksella saaduista kaikista muista kuin 21 §:n mukaisesti ilmoitettavista saaliista elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan säätää tarkemmin 2 momentissa tarkoitetuista tiedoista.